

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL X PARTEA B

V. A. Urechia

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL X.
PARȚEA B

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Prof. Ilie Zanfir

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI

DUPE DOCUMENTE INEDITE

DE

V. A. URECHIĂ

PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI, MEMBRU ACADEMIEI ROMÂNE, MEMBRU CORESPONDINTE AL ACADEMIEI SPANIOLE, AL SOCIETĂȚII ECONOMICOMATRITENSE, AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC DIN PARIS, AL SOCIETĂȚILOR GEOGRAFICE ROMÂNĂ ȘI ITALIANĂ, AL SOCIETĂȚII ACADEMICE INDO-CHINEZE, MEMBRU FONDATOR AL ATENEULUI ROMÂN, PREȘEDINTELE GRUPULUI ROMÂN AL CONFERINȚII INTERPARLAMENTARE, PREȘEDINTELE MANTENANȚEI FELIBRIGIULUI LATIN, AL SOCIETĂȚII ȘTIINȚIFICE ȘI LITERARE DIN ALAIS (GARD), MEMBRU ONORAR AL SOCIETĂȚII HERALDICE FRANCEZE ȘI AL INSTITUTULUI ARALDICO-ITALIANO, MEMBRU AL SOCIETĂȚII DE STUDII JAPONEZO-CHINEZE, LAUREAT AL FACULTĂȚII DE LITERE BRITISH ATHENAEUM, PREȘEDINTE AL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE, PREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII DE CULTURĂ MACEDO-ROMÂNE, MEMBRU AL SOCIETĂȚII ȘTIINȚIFICO LITERARE DIN IAȘI, MEMBRU CORESPONDENT AL INSTITUTULUI PORTUZEZ DIN COIMBRE ȘI AL ALTOR CONGRESURI ISTORICE ȘI LITERARE.

—•••—
TOMUL X. PARTEA B

—•••—
BUCURESCI

INSTIT. DE ARTE GRAFICE „CAROL GÖBL“ S-sor ION ST. RASIDESCU

16, STRADA DÓMNEI, 16

1902.

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL X PARTEA B

Cap. I.

Numirea noilor Domni. Cronologie. Mare emoțiune în Principate. Partidele politice în ele. Curentul francofil în creștere. Caragea este el candidat al Franciei? Sciri false în Bucuresci și țără. Consulii streini. De Gentz.

Am arătat care este exacta dată, la care începe domnia formală și cea de fapt a lui Ioan G. Caragea. (1)

Completăm informațiunile relative, deja aduse în studiul nostru despre biserică și justiție, și cu alte notițe. La 19 Septembrie (decî la 7 Septembrie stilul nostru) se serie din Bucuresci către «*Gazeta de Francfort*» :

«*Un tătar sosît aici ieri (18 Septembrie) a adus scîrea atît de importantă pentru țările noastre, a numiri Domnilor destinați a le guvernă. Principele Calimach a fost numit Domn al Moldovei și Principele I. Caragea (Karodschia!) Domn al Valachiei. . . . Aceste numiri au produs o mare senzațiune printre locuitorii din Principatele noastre, cari sunt alîpiți (attachés) de Muscali.*» (2)

(1) Pag. 5 din *T. X partea A.*

(2) Vezi *Moniteur Universel*. No. 288, Mercredî, 14 Octobree 1812.

TABLA DE MATERII

<p>Cap. I. — Numirea noilor Domni. Cronologie. Mare emoțiune în Principate. Partidele politice în ele. Curentul francofil în creștere. Caragea este el candidat al Franciei? Sciri false în Bucuresci și țără. Consuli străini. De Gentz . . . . .</p> <p>Cap. II. -- Căimăcămie. Sosirea lui Caragea la Bucuresci. Alaiuri. Arderea Curții Domnesci. Diverse evenimente . . . . .</p> <p> Principele Caragea către Talleyrand . . . . .</p> <p> Tălmăcirea firmanului grecesc al Vizirului, răspuns la arzul ce a trimis boerii pentru fuga Domnului Caragea și pentru Măria Sa Alexandru Șuțu, ce s'a făcut Domn . . . . .</p> <p>Cap. III. — Finanțele . . . . .</p> <p> Carte de sărăritul munților . . . . .</p> <p> Cărți la toate județele pentru iratul cazanelor . . . . .</p> <p> Cărțile ce s'a dat pe acest următor an pentru cazane, 1815 Octomvri 12, iratul Vorniciei . . . . .</p> <p>Cap. IV. — Țăranul sub Caragea . . . . .</p> <p> Carte de pădure poprită . . . . .</p> <p> Hrisovul locuitorilor Slătioarei de privileghiurile ce a dat către stăpânul moșiei și cu anaforă întărită s'a hotărât în urmă, căpi să fie la acest privileghi, adecă cei vechi . . . . .</p> <p> Hrisovul sătenilor ot Dragoslavele . . . . .</p> <p> Carte de bașul gelepilor . . . . .</p> <p>Cap. V. — Óstea . . . . .</p> <p>Cap. VI. — Țigani . . . . .</p> <p>Cap. VII. — Neguțatori, breslași, fabricanți, narturi, cășării. — Țiguri și bălciuri. — Pécura . . . . .</p> <p>Cap. VIII. — Boerii . . . . .</p> <p> Lucrurile ce a dat Mavrocordat logodnicei sale Catincăi, fiica Stolnicului, netăgăduite de Stolnicul cu prețul ce arată Mavrocordat . . . . .</p> <p> Lucrurile ce ȳice Mavrocordat că a mai dat logodnicei și Stolnicul le tăgăduesce . . . . .</p> <p> Veniturile vechi ale cutiei . . . . .</p> <p> Havaeturile în bani ale dumné-lor velișilor Dvornici de la Vătașii plaiurilor . . . . .</p> <p>Cap. IX. — Domnul. Familia lui . . . . .</p> <p>Cap. X. — După fuga lui Caragea. Interegn la Munteni . . . . .</p>	<p>1</p> <p>8</p> <p>47</p> <p>74</p> <p>82</p> <p>142</p> <p>142</p> <p>145</p> <p>161</p> <p>171</p> <p>180</p> <p>185</p> <p>205</p> <p>207</p> <p>215</p> <p>218</p> <p>242</p> <p>264</p> <p>265</p> <p>270</p> <p>281</p> <p>284</p> <p>302</p>
---	---

Cap. XI. — Moldova la 1812. Scarlat Calimach. — Avenirea la tron. — Intra- rea la Iași	317
Cap. XII. — Despre Domnia lui Sc. Calimach după documente	321
Administrațiunea	321
Rânduiala măsurilor	324
Justiția	325
Cărți gospod pentru sudii, cari să fie cunoscuți și cari nu	330
Cap. XIII. — Biserica și școala sub Sc. Calimach	341
Despărțirea césurilor pentru învățăturile școlii normalicesei de la bise- rica Gospod. a Sfintului Ierarch Nicolae din Iași, 14 Ianuarie	358
Cap. XIV. — Edilitatea publică sub Sc. Calimach	364
Construcțiuni. — Edificii. — Incendii. — Apă.	265
Igiena. Sănătatea publică. — Spitale. — Doctori	369
Cap. XV. — Comerțiu, — industrie, — bresle, — târguri, — bălciuri, — mij- lôce de comunicațiune	376
Regulamentul zarafilor	378
Ponturi pentru rânduiala vătafilor harabagi, ce au a se rîndui pe la țî- nuturi	389
Finanțele sub Scarlat Calimach	391
Cap. XVI. — Boerii	418
Cap. XVII. — Țerani sub Scarlat Calimach	428
Țigani	431
Cap. XVIII. — Din istoricul Domniei lui Scarlat Calimach	432
Pomelnic, 1819 Iulie 12, Enache Vasiliu	448
Cap. XIX. — Români încorporați la State streine	458
Pentru hrana preoților, slujitorilor bisericesci în satele cele boeresci	461
Pentru ca să nu se amestece moșinașii la orînduelile bisericesci	461
Pentru numărul caselor cari hotărăsece datoria moșinașului spre hrana preoților și a Țircovnicilor	461
Anexe. Seama visteriei pe 1817—1818	467

Mórtea a surprins pe iubitul nostru părinte fără ca el să fi revêdut și ultima cólă din acest volum. Lectorul va ierta greșelile cari, din acéstă fatală împrejurare, au rămas neîndreptate.

Dr. Urechia.